

La Pilastro

Bescanó Nins

Revista del municipi de Bescanó

Núm 12 - Abril 2001

Telèfons d'interès

Ajuntament:

Oficines municipals. 972 44 00 05
 Fax. 972 44 27 02
 Recaptació. 972 44 26 49
 Hotel d'Entitats. 972 44 01 60
 Piscines 972 44 28 68
 Consultori sanitari. 972 44 25 70
 Farmàcia 972 44 00 59
 Cinema Unió. 972 44 01 60
 Escola pública. 972 44 02 28
 Escola bressol 972 44 03 63

Biblioteca 972 44 07 20
 Casal d'avis. 972 44 07 79
 Mossos d'Esquadra. 088
 Ambulàncies 972 41 00 10
 Bombers 085

Parròquies:

Sant Llorenç de Bescanó. . 972 44 02 81
 Sant Andreu d'Estanyol . . 972 44 02 81
 Sant Pere de Montfullà . . . 972 23 81 89
 Sant Mateu de Vilanna . . . 972 42 08 07

Horari dels serveis d'atenció al públic de l'Ajuntament

Oficines municipals: de les 10 del matí a les 2 de la tarda, de dilluns a dissabte.

Assistent social: els dimarts, de les 9 del matí a les 2 de la tarda (millor concertar hora prèviament).

Recaptació: dimarts, de les 10 a 2/4 de 2 del matí.

Serveis tècnics:

- Aparellador: els divendres, de les 10 del matí a les 3 de la tarda i de 4 a 8.
 - Arquitecte: els divendres, de la 1 del migdia a les 3 de la tarda, prèvia concertació d'hora.

Agenda

Lliurament dels premis del 4t Concurs Literari Bescanó: Data: 19 d'abril del 2001. Lloc: Biblioteca Josep Fontbernat

Intervencions:

- Rosa Congost i Colomer, professora d'Història Econòmica de la UdG, que pronunciarà la xerrada "Miquel de Palol, el comte Berenguer i Bescanó: notes històriques".
- Eva Rigau, que llegirà fragments seleccionats de les obres premiades en aquesta edició del concurs.
- Joaquim Soler, secretari del jurat, que presentarà l'acte i donarà a conèixer els noms de les obres guanyadores i dels seus autors.

Curs de Cuina de primavera : A Bescanó: dies 20 d'abril, 4, 11, 18 i 25 de maig i 1 de juny.

A Estanyol: dies 21 d'abril, 5, 12, 19 i 26 de maig i 2 de juny.

Festa del Patronat: 2 de juny.

Festa de l'APA: 16 de juny.

Cinema a la fresca, amb la pel·lícula Gladiador: 30 de juny.

Casal d'Estiu: mes de juliol.

Cinema a la fresca, amb la pel·lícula Las Normas de la casa de la sidra: 13 de juliol.

V Nit de la Poesia: 27 de juliol.

Festa de l'Escuma: 11 d'agost.

Cinema a la fresca, amb la pel·lícula Misión Imposible: 12 d'agost.

Instal.lacions educatives: present i futur immediat

AGENDA I SERVEIS	2
EDITORIAL.....	3
EL POBLE EN VIU	4-9
INFORMACIÓ MUNICIPAL	10-15
REPORTATGE.....	16-18
ENTREVISTA	19-21
ESCOLA.....	22-25
PÀGINA OBERTA.....	26
ESPORTS	27
ENTRE CAMINS I CORRIOLS.....	28-29
MOSAIC	30-31

EDITA: AJUNTAMENT DE BESCANÓ

CONSELL DE REDACCIÓ: Lluís Comamala, Gil Costa, Mei Ferrer, Fina Jiménez, Joan Masoliver, Ramon Ministral, Ramon Ponsafí, Andreu Pulido i Dolors Vilamitjana

PORTADA: La nova guarderia

FOTOGRAFIA: Joan Masoliver, Joan Segur i arxius de l'Ajuntament i particulars

ELABORA: JJ Comunicació

IMPRIMEIX: Palahí Arts Gràfiques, SC

DIPÒSIT LEGAL: GI-1260-96

Amb el suport de

Diputació
de Girona

Bescanó Nins. Aquest és el títol de la portada de la Pilastra i aquests dos mots són també, a partir d'ara, un punt de referència del nostre municipi en quant a desenvolupament social i cultural. Bescanó Nins és la nova Llar d'Infants, recentment inaugurada. Un nou equipament que, amb l'ampliació de serveis -horari i menjador- i amb la possibilitat que els nens i nenes puguin entrar-hi a partir d'un any en detriment dels 20 mesos d'ara, millora sensiblement el servei que l'Ajuntament ha donat fins el mes de març a la "Guarderia".

És veritat que el nou edifici, malgrat les millores que suposa en tots els aspectes, no cobreix les necessitats que algunes de les famílies del nostre municipi necessitarien, doncs és a partir de les 16 setmanes del naixement del seu fill/a que els falta una escola bressol per incorporar-se sense massa entrebancs al seu lloc laboral. En municipis petits, aquest servei és molt difícil de donar-lo, doncs el cost que suposa representa, pels ajuntaments, una partida molt important, difícil d'assumir. No obstant, l'Ajuntament de Bescanó, en el mateix acte d'inauguració de Bescanó Nins, ja va anunciar que començava a treballar en l'ampliació de la Llar d'Infants amb previsió de donar cabuda a més nens i nenes i amb previsió, també, de poder acollir els infants abans de l'any.

I, en quant a ampliacions d'equipaments escolars, la Pilastra pot avançar, amb tota certesa, que el 24 de març la consellera d'Ensenyament Carme Laura Gil i l'alcalde de Bescanó Xavier Soy, en el decurs d'una reunió que es va fer amb la participació de la delegada d'Ensenyament a Girona i l'equip directiu del nostre col·legi, van establir un acord per construir dues aules més al parvulari del C.E.I.P. Dr. Sobrequés. Aquesta ampliació podria posar-se en funcionament el curs 2002-2003. Al mateix temps, a partir d'ara també el Departament d'Ensenyament comença a treballar per analitzar i preveure, si cal, l'ampliació de l'edifici de Primària.

El Consell de Redacció

Activitats de l'Agrupació Sardanista Avi Guillem

El passat 1 de març es va fer l'Assemblea General de socis. Si algú no va poder venir i està interessat a saber l'estat de comptes de l'Agrupació, li podem fer arribar el full que es va repartir a la reunió amb el balanç del 2000 i el pressupost per al 2001.

En aquests moments estem preparant la XXa Trobada Sardanista Infantil, que celebrarem el dia 25 de març del 2001 amb la cobla Sa Palomera.

Com cada any, esperem l'assistència d'uns 300 nens i nenes de pobles veïns que ens visitaran juntament amb els seus monitors, que contem que seran uns 60.

La Trobada, per als qui no ho sabeu, consta de dues sardanes de lluïment, que les ballen els nens assistents als cursets d'ensenyament de sardanes dels seus pobles (Cassà de la Selva, Bonmatí, Salt, Riudellots de la Selva, Tossa de Mar, Llagostera...), "Pa amb tomàquet i pernil", de Salvador Col i Bonança i "L'amic

Magí", de Miquel Tudela i Benavent, i després una de germanor, que la ballen tots junts, "La sardana dels dibuixos", d'Eduard Xandrich i Crosas. Després d'un petit descans per esmorzar, la cobla continua interpretant les sardanes de l'audició per a qui les vulgui ballar. ■

Els nens i nenes que participen en el curset per aprendre a ballar sardanes amb els seus monitors.

Taller de manualitats per a la gent gran

El grup de jubilades del taller de manualitats que, organitzat per l'Associació Gent Gran de Bescanó, es desenvolupa al Casal d'Avis sota la direcció de la presidenta d'aquesta entitat, l'exmestra Carme Aubert, que a la fotografia apareix dreta en primer terme i vestida amb bata. ■

Les activitats de Nadal a Bescanó

Durant les passades festes nadalenes Bescanó va tornar a organitzar tota una sèrie d'activitats tradicionals d'aquestes diades al nostre poble, com són, entre d'altres, el Pessebre vivent, el Concert de Sant Esteve, les Quines, el Festival dels alumnes de l'escola pública, el Petit PIN i la Cavalcada de Reis, així com la construcció del pessebre de l'Assumpta.

La desena edició del Pessebre vivent presentava diverses novetats en el recorregut -hi havia escenes que es representaven en nous espais, com el campament de Reis al carrer Tramuntana-, el número de representacions i el seu horari -per primer cop es van fer tres representacions: el 24 de desembre, el dia de Sant Esteve i l'1 de gener, i sempre a les 7 de la tarda, fins i tot la primera, que sempre es feia després de la Missa del Gall-, i el finançament -per primera vegada es feien pagar 300 pessetes en comptes de recórrer al tradicional sistema de recollida voluntària de donatius-. Totes aquestes novetats, junt amb el fet que hagués entrat gent nova a la Comissió organitzadora, no van suposar cap fre per al públic, ja que es va assolir un número d'espectadors similar al d'anteriors edicions.

Parlant de públic, l'activitat que va tornar a demostrar amb escreix el seu enorme poder de convocatòria va ser la Quina de Nadal organitzada pels clubs de bàsquet, futbol i patinatge del poble. El pavelló poliesportiu va registrar una molt bona entrada en les vuit sessions que es van fer, sobretot les dues nocturnes dels dissabtes dies 23 i 30 de desembre.

També fou notable el número de nens/es i joves que els dies 22, 27, 28 i 29 de desembre i 2, 3 i 4 de gener van passar per les aules culturals i el local de Sant Llorenç per gaudir de les activitats del Petit PIN 2000, organitzat per l'Ateneu Juvenil i les regidories de Joventut i Cultura i Ensenyament. Els assistents més menuts van poder fer construccions amb peces de Lego i Duplo, dibuixar, jugar a l'scalextric i participar en els tallers de postals o de fang amb torn elèctric, mentre que els grans disposaven d'un scalextric gegant,

Un dels primers actes de les festes nadalenes va ser el Festival dels alumnes del CEIP Dr. Sobrequés al teatre de l'Alba Bescanonina.

El pavelló poliesportiu ple de gom a gom en una de les sessions de la Quina de Nadal.

Una de les escenes representades en l'edició d'enguany del Pessebre vivent.

taules de ping-pong i billar i jocs de video-consola.

Molt bona va ser també l'assistència de públic que van tenir tant la IXa edició del Concert de Sant Esteve ofert per la Coral Josep Ruhí de Bescanó com el Festival de Nadal que els alumnes del CEIP Dr. Sobrequés van fer al teatre de l'Alba Bescanonina.

Així mateix, el dia 5 de gener, al vespre, es van omplir de gent els carrers per on va passar la Cavalcada de Reis, que, organitzada per la Comissió de Reis amb la col·laboració de diverses entitats i empreses del poble, enguany arribava a la seva 41a edició. Molts dels veïns del poble que van sortir a esperar els Reis Mags d'Orient van arribar-se fins al parc de l'Ajuntament, on Ses Majestats van fer la seva tradicional salutació i van donar regals i caramels als infants que els hi van donar les seves cartes personalment. ■

Els bescanonins van tornar a omplir els carrers del poble per veure passar la Cavalcada de Reis.

Els Reis d'Orient visiten per segon any Trullàs i Mas Llundès

Poques hores abans de dinar, els nens i nenes de Trullàs i Mas Llundès van tenir una de les visites més esperades durant l'any.

Per segon any, els patges de SS.MM. els Reis d'Orient van arribar a Mas Llundès per fer la recollida de cartes de tots aquells que volguessin demanar qualsevol cosa als Reis.

Els nens, més nerviosos que mai, van entregar-les i van rebre a canvi un munt de caramels i la promesa que quan es fes fosc Ses Majestats els anirien a veure.

Al capvespre els nens, totalment esverats, cantaven cançons i il·luminaven el carrer amb els fanalets que duïen. Tots volien parlar amb els Reis.

Els nens, nenes, pares i amics de Trullàs i Mas Llundès van poder veure com SS.MM: els Reis d'Orient els entregaven uns presents, caramels, i es feien una foto amb tots els nens que els anaren a veure.

Posteriorment, Ses Majestats varen visitar totes les cases del veïnat on varen deixar regals i caramels per a petits i grans.

Els Reis estan molt contents de poder anar a conèixer

ter tots els nens i nenes de Trullàs i Mas Llundès, poder parlar amb ells i preguntar-los si han fet bon dat.

Ses Majestats esperen que el proper any hi hagi més gent que mai, ja que ells esperen tornar i retrobar-se amb tothom.

Fins a l'any vinent. ■

Foto de grup dels
participants a la
sortida a la Molina.

Sortides de la Colla de Geganters i Grallers de Bescanó

Els dissabtes dies 3 i 17 de febrer d'enguany, la Colla de Geganters i Grallers de Bescanó va organitzar sengles sortides als Àngels i la Molina, respectivament, on petits i grans van poder gaudir de dues magnífiques jornades entre amics.

El dia de la sortida als Àngels la climatologia va ser esplèndida, i els jocs que es van fer van ser molt diversos (cartes, pilota, música...). Cal destacar que els més petits s'ho van passar d'allò més bé en els gronxadors, tobogans,... del parc que hi ha als Àngels.

Un cop parada la taula i adornada amb flors silvestres de la mateixa muntanya dels Àngels, es va començar el dinar: un pica-pica per anar fent boca i unes grans plates de carn per començar a menjar, tot amenitzat per un gran morter d'all-i-oli on els dimonis hi cantaven. Per postres, molta varietat: galetes, pastes, coques..., i un bon cafè fet al moment.

En acabar el dinar, i en el transcurs de la sobretaula, cadascú va agafar el seu camí. La jornada va ser molt gratificant per a tots i es tornarà a repetir al més aviat possible.

Pel que fa a la sortida a la Molina, després de sortir de Bescanó es va fer una parada a Anglès per tal de recollir més companys. Un cop passada la Collada de Toses es va fer la primera parada oficial i ràpidament

Un moment del dinar als Àngels.

es va arribar a l'estació d'esquí.

Un grup es va atrevir amb les llargues cues que hi havia i van optar per anar a esquiar, mentre la resta, amb els més petits de la Colla, es van dedicar a fer baixades per la neu. Tant si era amb trineu com amb un plàstic, la qüestió era passar-ho bé i riure una bona estona. S'ha de dir que els que s'ho van passar més bé van ser els més petits, per la gran novetat que tenien davant seu, com era tanta neu! Els més grans, però, també s'ho van passar bé fent el que volien: esquiant, ajudant als petits a baixar...

Un cop es va haver dinat, uns quants van tornar a esquiar i cada

vegada hi havia menys baixades per la neu, ja que mica en mica els petits es quedaven sense forces.

Cal destacar que hi va haver gent que era la primera vegada que es posaven els esquís i, més a poc a poc o més ràpid, van arribar fins a peu d'estació i van aprovar el gran repte que se'ls hi havia presentat al matí.

Un cop es va tancar l'estació es va tornar cap a Bescanó i entre pel·lícules de vídeo i cansament a l'au-tocar tot era silenci.

La Colla Gegantera vol aprofitar l'avinentsa per dir-vos que qualsevol persona que vulgui venir amb nosaltres només s'ha de posar en contacte amb algun membre del grup. ■

La construcció de la línia de 400 Kv i la central receptora a Vilanna cada cop més a prop

Segons un estudi al qual ha tingut accés aquesta Associació i que ha elaborat la Direcció General d'Energia sobre les necessitats energètiques a Catalunya, es considera, novament, i entre altres projectes "la construcció d'una línia de doble circuit Sentmenat-Vic-Bescanó de 400 Kv i la construcció d'una Estació Receptora Transformadora a Vilanna, des d'on sortirien diverses línies més i tot això per abans del 2000".

El mateix estudi recull també "l'entrada en funcionament d'un segon circuit de la línia existent a 400 Kv Vic-França o la construcció d'una nova línia entre Bescanó i la frontera francesa, seguint el traçat del Tren d'Alta Velocitat".

Com podeu observar, s'ha desestimat el traçat inicial per la Vall del Llémena i per la Garrotxa, per la forta mobilització popular dels nostres veïns de la Vall de Llémena, les Planes, Sant Feliu de Pallerols, Vall d'en Bas i Olot.

Aquest estudi té unes importants mancances entre les quals destaca el fet que no s'han considerat els objectius de la Unió Europea en matèria d'energies renovables, que són d'un 12% per a l'any 2010. L'estudi només considera un increment del 2%. Si tan sols s'incrementés fins al 5% la producció d'energies renovables serien innecessàries quasi totes les noves línies d'alta tensió projectades. ■

Associació Vilanna-Bescanó Natura

Un concert memorable de la Coral Josep Ruhí

Doncs bé, enguany, en el Concert de Sant Esteve, que tradicionalment ens ve oferint la nostra Coral, es donà aquesta simbiosi de música i al mateix temps art. Sentírem dues peces "Si el món és ple de gebre", de Joan Sebastià Bach, i "La dama d'Aragó", del mestre Lluís Millet, que foren dites amb gran cura. Escoltar-les fou una pura delícia per al nostre esperit. Això no vol pas dir que la resta del programa que ens oferí la Coral Josep Ruhí de Bescanó desmereixés en res. Tota l'audiència meresqué l'aprovació del públic que emplenava l'església de Sant Llorenç de gom a gom, i si cal distingir algun títol sens dubte que fou l'estrena absoluta de la sardana "Una vila vora el Ter" d'en Jaume Banet, director de la Coral, la qual a petició del públic es va haver de fer un vis.

També hem d'esmentar les obres que ens oferiren els instrumentistes de la Coral que any rere any ens obsequien amb un ludus central molt ambiciós i sempre expressat de manera notable.

La Coral Josep Ruhí, amb l'afany constant de superació que la caracteritza des de la seva fundació, aquest any

ha endegat dos cursos per als cantaires: un de solfeig per llegir bé les partitures i un altre d'importació de veus per facilitar la dicció de les obres dels grans mestres.

Els cantaires de la Coral, a més de treballar de valent, també saben divertir-se. Ens consta que ara mateix faran una sortida per assistir a la representació de "La Bella Helena" al Teatre Victòria de Barcelona. ■

L'Associació Vilanna-Bescanó Natura apadrina un tram del Ter

Aquest apadrinament consisteix a col·laborar amb el "Projecte Rius a la Conca del Ter", auspiciat pel Consorci Alba-Ter, Diputació de Girona i Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya, així com pel Fons Europeu de Desenvolupament Regional.

Concretament, fem un treball de camp que consisteix a prendre dades en un tram del riu d'aproximadament mig quilòmetre:

La temperatura i qualitat de l'aigua (transparència, duresa, nitrats, nitrats).

Incidència dels col·lectors d'aigües residuals.

Identificació de la flora i de la fauna.

Determinació en última instància de l'estat de salut del riu.

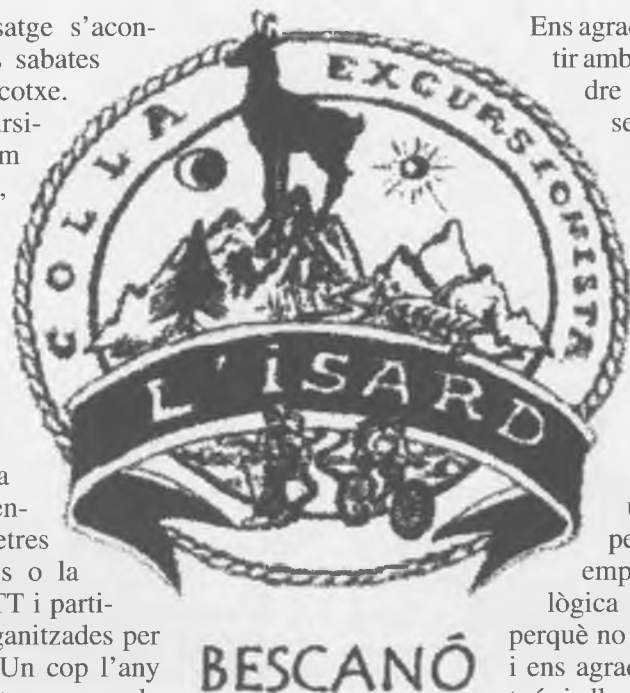
Totes aquestes dades s'envien a la seu del "Projecte Rius a la Conca del Ter" a la veïna població de Salt. ■

Associació Vilanna-Bescanó Natura

Colla Excursionista l'Isard-Bescanó

Diuen que el millor paisatge s'aconsegueix amb les soles de les sabates millor que amb les rodes d'un cotxe. I això la gent de la Colla Excursionista l'Isard-Bescanó ho sabem prou bé. Som un grup d'amics, coneguts i familiars que ens agrada molt la natura i la muntanya, i cada mes fem diferents sortides i excursions. Des d'agradables passejades i caminades pels voltants del Gironès, a matinals de "motxilla i entrepà" pels cims de la Garrotxa, la Selva, el Montseny..., fins ascendir a cims de més de 2.000 metres pel Pirineu Oriental, Ripollès o la Cerdanya. També anem en BTT i participem en marxes populars organitzades per altres centres excursionistes. Un cop l'any fem una travessa d'alta muntanya com la clàssica Ulldeter-Núria-Queralbs. Fins i tot ens atrevim a fer alguna sortida nocturna tot aprofitant el clar de lluna. Tampoc renunciem a les més fàcils o pròximes amb costellada inclosa.

Fa poc més d'un any i mig que ho fem, som una colla molt jove, amb gent de totes les edats i hem cregut necessari constituir-nos i associar-nos com a centre excursionista sota el nom de Colla Excursionista l'Isard, amb seu al vostre poble, Bescanó. I es aquí on entreu vosaltres, els bescanonins i gents dels voltants de Bescanó, on esperem ser ben rebuts i acollits per poder créixer en els anys i arribar ben amunt.

Ens agrada la muntanya i volem compartir amb vosaltres l'oportunitat d'aprendre a gaudir-ne amb prudència i seguretat.

Pensem que les muntanyes i camins, les ermites i les fonts del nostre poble i del nostre país són llocs molt importants per conèixer-los i respectar-los i estem convençuts que el respecte per la naturalesa d'aquests espais i el seu entorn ha de presidir totes les nostres activitats. És per a nosaltres un repte i una obligació vetllar per una natura sense agressions emprant una ètica d'actuació ecològica en totes les nostres sortides perquè no volem ser simples espectadors i ens agrada establir un contacte respectuós i alhora enriquidor amb el medi natural i la seva fauna i flora.

Feta tota aquesta presentació, només ens cal dir-vos que estem oberts a tota mena de propostes i suggeriments.

A l'espera de fer-vos arribar el programa de sortides d'aquesta temporada, us avancem les tres properes, que són les següents: al Castell de Montsoriu, a la Selva, el 25 de març; a Sadernes, a la Garrotxa, el 22 d'abril; i al Puipedrós, a la Cerdanya, el 20 de maig.

Fins ben aviat. ■

Emili Motjé i Dilmé
President

Guanyadors del concurs de disfresses del Carnaval

Els guanyadors del concurs de disfresses del Carnaval celebrat el passat 3 de març a Bescanó van ser els següents:

En categoria individual:

- 1r premi,.....Calçot
- 2n premi,.....L'Home del Sac
- 3r premi,.....Follet

En categoria parelles:

- 1r premi,.....Les Cartes Martini
- 2n premi,.....Los Ángeles de Charly
- 3r premi,.....Los Judíos

En categoria comparses:

- 1r premi,.....Els Simpson
- 2n premi,.....Els testos i els jardiniers
- 3r premi,.....Les vaques boges

La Comissió de Festes agraeix la participació de tothom i particularment del jurat, que va estar integrat per: Anna Comas, Meli Gri, Santi Escobar, Carme Salido i Pitu Vilaplana. ■

El creixement de la població de Bescanó no preocupa l'Ajuntament

L'augment de població que ha experimentat Bescanó no preocupa l'Ajuntament, que assegura que l'increment de 208 habitants registrat entre l'1 de gener de 1997 i l'1 de gener del 2000, en passar de 2.996 a 3.204 habitants, demostra que el nostre municipi creix "d'una manera ordenada, gens perillosa, necessària i sota cap concepte massificada".

Tal com informàvem en el darrer número de LA PILASTRA, de gener del 1997 a gener del 2000, el nucli de Bescanó va créixer en 138 habitants, passant de 2.323 a 2.461, Vilanna va guanyar-ne 50 (de 342 a 392), Montfullà 14 (de 147 a 161) i Estanyol 6 (de 184 a 190).

En una nota informativa feta pública el passat gener, l'Ajuntament -que destaca que els pobles del municipi que que van créixer més van ser Vilanna i Montfullà, bàsicament per les urbanitzacions de Mas Llunés i de Can Pol, respectivament- reitera que el creixement de la població del nostre municipi no és gens preocupant i assenyala que, en xifres absolutes, els pobles veïns han crescut molt més que nosaltres. ■

Assistència al partit Catalunya-Lituània

La Regidoria de Joventut i Esports de l'Ajuntament de Bescanó va organitzar una sortida al Camp Nou per tal de veure el partit de futbol que el 22 de desembre de l'any passat van disputar-hi les seleccions de Catalunya i Lituània i que va finalitzar amb una victòria contundent dels nostres futbolistes.

Els assistents, que es varen concentrar davant l'església de l'Assumpta, van haver de pagar 500 pessetes per l'entrada i el transport, un preu realment assequible per a tothom. ■

Sortida al Teatre Nacional de Catalunya

El dissabte 27 de gener d'aquest any, un grup de bescanonins va anar a veure la representació de l'obra d'Àngel Guimerà "Terra Baixa" al Teatre Nacional de Catalunya.

La sortida, organitzada per la Regidoria de Cultura i Ensenyament de l'Ajuntament de Bescanó i el Consell Comarcal del Gironès, costava 2.500 pessetes per persona i incloïa l'entrada numerada i el viatge d'anada i tornada en autobús. ■

Cinema al Teatre Municipal Alba Bescanonina

El passat divendres 26 de gener, a la tarda, es va projectar al Teatre Municipal Alba Bescanonina la pel·lícula "Manuelita". Aquesta sessió de cinema van organitzar-la l'Ateneu Juvenil de Bescanó i la Regidoria de Joventut i Esports de l'Ajuntament, que també tenen previst projectar les pel·lícules "Los ángeles de Charlie" i "Little Nicky". El preu de l'entrada de cada sessió és de 500 pessetes per persona. ■

Presentació oficial de la restauració del paratge de les Guilloterres

El passat 9 de març va tenir lloc la presentació oficial de la restauració del paratge de les Guilloterres, que s'ha dut a terme per iniciativa municipal durant el segon semestre del 2000 i que ha estat finançada per l'Ajuntament de Bescanó i el Departament de Medi Ambient.

L'acte es va celebrar a la 1 de la tarda al mateix paratge de les Guilloterres, una zona que es troba dins el PEIN del volcà de la Crosa, i va comptar amb l'assistència, entre d'altres, de la directora general de Medi Ambient, Montserrat Candini; l'alcalde i el regidor d'Urbanisme de Bescanó, Xavier Soy i Martí Comamala; l'alcalde i regidor de Medi Ambient de Vilobí d'Onyar, Ramon Rovira i Francesc Pascual; i el director tècnic de l'obra, Lluís Motjé. ■

Es presenten 233 obres al Quart Concurs Literari Bescanó

Un total de 233 obres s'han presentat al Quart Concurs Literari Bescanó, convocat per l'Ajuntament.

Del total d'obres presentades, 176 corresponen a la categoria infantil (A), reservada per a alumnes de l'escola Dr. Sobrequés de Bescanó, 5 a la categoria juvenil (B) i 52 a la categoria d'adults (C).

Per la seva part, les obres presentades pels alumnes de l'escola pública

de Bescanó es distribueixen en les següents subcategories: 26 fins a P5, 54 fins a 2n, 42 fins a 4t i 54 fins a 6è de Primària. ■

"L' hora del conte", a càrrec de la Lourdes Macau, ha estat un gran èxit, amb una mitjana de 31 nens i 14 adults per sessió.

Des del dia 9 de gener fins al 13 de març i durant 10 dimarts consecutius s'ha fet a la biblioteca de Bescanó "L' hora del conte". Durant una mitja hora la biblioteca s'omplia d'il·lusió i màgia gràcies a la Lourdes Macau, la persona encarregada d'explicar els contes. Ella ha intentat motivar els nens amb els seus continguts i personatges. Cada dimarts presentava la sessió en Juli el títella, a qui li agrada molt venir a la biblioteca perquè vol llegir el "llibre màgic" i no pararà fins a trobar-lo. Primer de tot saluda els nens i nens, i després amb la Lourdes expliquen el conte.

S'ha intentat sempre tractar els temes segons l'època de l'any en què s'expliquen i les seves festes. Per exemple, el 9 de gener es va explicar el conte d'hivern "Perdut a la neu" i el dia 27 de febrer, per Carnestoltes, el conte màgic "L'aprenent de bruixot".

També s'ha intentat satisfer tots els gustos, així s'han explicat contes per als petits i contes per als més grans, encara que els que han tingut més èxit han estat els dels més menuts.

Així, cada dimarts, la Lourdes, per explicar els contes, porta algun

objecte que tingui relació amb el conte del dia: un osset, un cofre, unes sabates, unes arracades, un esquelet..., qualsevol cosa és bona per captar l'atenció dels nens. Ells queden bocabadats amb les explicacions i també amb les il·lustracions dels contes.

Un cop acabat el conte sempre es diu: "conte explicat, conte acabat, que us ha agradat?" i llavors els nens i nens aixequen les mans enlaire volent dir que el conte els hi ha agradat molt. Després de cada conte la Lourdes sempre explica als nens l'aprenentatge que se'n pot treure d'ell, així, a més d'enriquir la seva imaginació, també en treuen un coneixement.

També cal dir que el que ha agradat molt als nens han estat les tres activitats programades per als dies 30 de gener, 27 de febrer i 13 de març. El primer dia es va explicar el conte "El peix irisat", després se'ls hi va donar un peix fotocopiats i, amb papers de colors i botons, els nens van fer el seu peix particular. El dia 27 de febrer, coincidint amb Carnestoltes, després del conte es varen fer uns antifàços. Els nens i nenes els varen pintar i retallar, després se'ls hi va posar purpurina i varen quedar

de primera! També els vàrem exposar i vam donar un premi a cada nen. I l'últim dia, el 13 de març, es va intentar que fos especial. Es va explicar el conte "El carter que no sabia llegir", escrit per la mateixa Lourdes -a més d'explicar molt bé els contes, també n'escrivi- i com activitat es va pintar una bústia. Als més grans també se'ls va donar un sobre perquè l'enviessin a un seu amic o familiar. Com a cloenda es varen donar bombons a tots els assistents, i als més menuts globus.

L'objectiu d'aquesta iniciativa ha estat que els nens i nenes, pares i avis coneguin la biblioteca, que sàpiguen el que hi ha i que, de mica en mica, vagin agafant l'hàbit de la lectura, primer mirant les il·lustracions i després llegint els llibres adequats a la seva edat.

"L' hora del conte" ha estat un èxit amb una mitjana de 31 nens i 14 adults per sessió, per això l'any vinent s'intentarà repetir l'experiència.

Cal afegir que hi ha hagut alguns avis que demanaven alguna història per a ells. Seria bo que algun dia hi poguéssim haver alguna sessió de contes o històries per a adults. ■

Fina Jiménez

La consellera d'Ensenyament presideix la inauguració de la nova Llar d'infants de Bescanó

La consellera d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya, Carme-Laura Gil, va presidir la inauguració oficial de la nova Llar d'infants de Bescanó, un acte que es va celebrar el passat dissabte 24 de maig, al migdia, i va comptar amb l'assistència de més de 300 persones.

En l'acte, que es va iniciar quan dues nenes de la Llar d'infants van entregar un ram de flors a la consellera, també van ser-hi presents la delegada del Departament d'Ensenyament a Girona, Pilar Sancho; l'alcalde de Bescanó, Xavier Soy; la regidora de Cultura i Ensenyament, Mei Ferrer; i la directora del centre, Anna Comas.

Va iniciar els parlaments la regidora de Cultura i Ensenyament, que va dir que amb la inauguració de la nova Llar d'infants s'acaba una etapa i se n'inicia una altra de l'educació de 0-3 anys a Bescanó. Va destacar la importància de la tasca que l'equip educatiu ha dut a terme a les instal·lacions anteriors, però va assenyalar que aquestes ara eren deficitàries, tant pel fa a la capacitat com pel servei que les famílies de Bescanó necessiten.

Pel que fa a la nova etapa, Mei Ferrer va afirmar que es disposa de la infraestructura necessària per donar resposta a les necessitats actuals, però va puntualitzar que no totalment, ja que hi ha gent que vol que la Llar d'infants accepti mainada a partir de 4 mesos. En aquest sentit, va afegir que en aquesta primera fase del projecte s'acceptaran nens i nenes a partir d'un any, sempre que caminin, i que el curs vinent ja es plantejarà una ampliació.

Tot seguit va prendre la paraula l'alcalde, que també va destacar la importància de la Llar d'infants anterior, tot felicitant la iniciativa que havia tingut el primer Ajun-

tament democràtic de Bescanó. Després de dir que la nova Llar d'infants s'havia de fer perquè era una necessitat des de feia temps, Xavier Soy va destacar la inversió de prop de 32 milions de pessetes efectuada per l'Ajuntament i va agrair el suport del Departament d'Ensenyament, que té previst subvencionar parcialment aquesta obra. Finalment, l'alcalde va destacar la polivalència de l'edifici i va anunciar que ja es treballa en l'ampliació de les instal·lacions en dues aules més.

La consellera va tancar els parlaments felicitant l'Ajuntament per la iniciativa i subratllant la funcionalitat de les instal·lacions i el caliu que s'ha creat en tot l'edifici. Carme-Laura Gil, però, va centrar el seu discurs a destacar el fet que la família té un paper bàsic en el desenvolupament de la mainada. Així, i després d'indicar que normalment el nen que està bé a casa també ho està a l'escola, va assegurar que en el tema de l'educació dels fills, la responsabilitat primera és de la família.

L'acte van cloure'l els 37 nens i nenes que van actualment a la Llar d'infants, els quals van repartir bosses de confits a tots els assistents. Cal destacar que en aquestes bosses hi figurava el nom i l'anagrama de la nova Llar d'infants, que s'anomena "Bescanó Nins", la denominació que va proposar en Josep Segur i Peracaula, guanyador del concurs de noms i anagrames convocat a l'efecte per l'Ajuntament fa mig any.

El nou centre

L'edifici de la Llar d'infants "Bescanó Nins" és de planta baixa i té un total de 194,08 m² de superfície, als quals s'han d'afegir 24'58 m² de porxos. Es divideix en una zona docent i una de no docent. La zona docent, alineada al carrer Josep Pla, del qual resta separada pels patis, està formada per dues aules proveïdes de lavabos i amb una superfície unitària d'uns 40 m², un corredor

d'accés i un porxo; i es pot ampliar amb quatre aules més, si cal. La zona no docent inclou el vestíbul d'entrada (14'74 m²), el despatx de direcció (12 m²), un magatzem (7'05 m²), el vestidor i el lavabo del personal docent (4, 26 m² i 3'60 m²) i la cuina-office (13'95 m²).

Volumètricament, ambdues zones es diferencien clarament, com també es diferencia el sector enjardinat d'accessos i la zona d'espera dels pares del pati de jocs de la mainada.

Equip docent i horari

L'equip docent de la nova Llar d'infants, que va entrar en funcionament el passat 26 de març, està integrat per l'Anna Comas, directora; Núria Riu, mestra; Elena Boix, educadora; Teresa Ventura i Neus Bataller, auxiliars; i Ede Cortés, monitora de menjador.

La inauguració d'aquest nou equipament ha comportat una ampliació d'horaris i serveis. Així, la Llar d'infants "Bescanó Nins" resta oberta de 3/4 de 8 del matí a les 7 de la tarda i inclou servei de menjador. Com es recordarà, l'antiga no oferia el servei de menjador i obria de 2/4 de 9 a 1 del matí i de 3 a 6 de la tarda.

Un altre canvi important es troba en el fet que la nova Llar d'infants admet nens i nenes a partir d'un any, sempre que caminin, mentre que l'anterior només n'acceptava a partir dels 20 mesos d'edat. ■

La nova Llar d'infants

Finalment, el passat 24 de març vàrem inaugurar la nova Llar d'infants. No ha estat un procés fàcil, però no trobàvem, lamentablement, cap línia de subvenció per fer front a l'important pressupost que representava construir un nou edifici.

La Llar d'infants que ha funcionat fins ara ha donat un gran servei, i crec que cal, amb la perspectiva que dóna el temps, felicitar l'Ajuntament que, amb la seva visió de futur, la va fer possible. Però ara calia trobar-hi una alternativa més d'acord amb les necessitats dels temps actuals.

Deixeu-me dir també que la insistència de la regidora de Cultura i Ensenyament, Mei Ferrer, i de la directora de l'Escola bressol, Anna Comas, varen accelerar la decisió.

Ara tenim una bona i bonica Llar d'infants, ubicada al mateix recinte escolar. Això facilitarà que els nens i nenes es familiaritzin més aviat amb la nova etapa escolar que començaran. La finca compta amb espai suficient tant per a futures ampliacions de la Llar d'infants i la mateixa escola, com per a pati de les dues instal·lacions. Tot això s'ha fet amb el vist-i-plau del Departament d'Ensenyament, que és el responsable del mapa escolar i qui ha de vetllar perquè es compleixin els paràmetres de qualitat i d'espai.

Des de la regidoria de Cultura i Ensenyament s'ha treballat perquè els projecte educatiu sigui l'adequat, i perquè els horaris s'adaptin a les necessitats reals de les famílies treballadores, amb possibilitat de servei de menjador, que per optimitzar les despeses es farà des de la cuina de l'escola. Cal agrair a la directora de l'Escola i als responsables del menjador escolar la seva decidida col·laboració.

La societat demana cada dia més atenció a aquestes qüestions socials, i això és el que intentem fer des de l'Ajuntament.

És cert que no hem pogut complir amb el calendari previst. No ha estat possible, no per falta de dedicació, sinó perquè vàrem tenir dificultats per trobar una empresa. Volem demanar disculpes a totes les persones que hàgim pogut perjudicar.

Finalment, com alcalde, desitjo que aquesta Llar d'infants sigui per a tots els nens i nenes que l'utilitzin aquest any i els anys propers, una veritable escolad'aprenentatge, de formació i de convivència que els pugui ajudar en el futur. ■

Xavier Soy i Soler
Alcalde

Reconeixen la participació en la vida social del poble de quatre bescanonins

L'Ajuntament de Bescanó ha atorgat aquest any les plaques de la Vila a Salvador Campassol Frigola, Dolors Moreno Bibian, Andreu Batallé Soms i Ernest Costa Savoia per reconèixer la seva implicació en la vida social del municipi.

A l'acte van assistir-hi dos dels quatre guardonats, Dolors Moreno i Andreu Batallé, i Dolors Torra, vídua de Salvador Campassol, a qui es va entregar la placa a títol pòstum, ja que es va morir fa poc més d'un any. El quart, Ernest Costa, no va ser-hi present perquè es trobava de viatge a Cuba.

En l'acte de lliurament de les plaques de la Vila, l'alcalde, Xavier Soy, va destacar que els guardonats eren quatre persones amb trajectòries personals i professionals ben diferents, però que "des de la seva implicació en el dia a dia en el nostre teixit social han contribuït, en camps ben diversos, a fer-nos créixer com a persones i com a poble".

Nascuda a Salinas de Bielsa el 1928, Dolors Moreno, que va estudiar per llevadora a Saragossa, és coneguda com la Dolors de Cal Ferrer i, sobretot, com la llevadora, ja que va exercir aquesta feina al nostre poble des que s'hi va establir a la dècada dels anys 50 i fins que es va jubilar quan treballava al consultori municipal.

L'Ernest Costa va néixer a Bescanó el 1940 i va viure al poble fins que l'any 1953 la seva família

es va traslladar a Barcelona. Des de l'any 1998 viu a Fontcoberta, al Pla de l'Estany.

Nascut a Amer el 1922, en Salvador Campassol, conegut popularment com en Salvador de l'Estació o el Jefe de l'Estació, vivia a Bescanó des de finals de 1955, quan va prendre possessió de la plaça de cap de l'estació del tren d'Olot, una feina que va desenvolupar fins que l'estiu de 1967 va deixar de funcionar aquesta línia fèrria. A més de ser regidor del primer Ajuntament democràtic, de 1979 a 1983, fou membre de la junta i tresorer de l'Alba Bescanonina de 1958 a 1984, també va ser membre de la Junta de Veïns del Patronat de la Vivenda i

l'any 1960 va ser un dels cofundadors de la Cavalcada de Reis.

L'Andreu Batallé ha viscut tota la seva vida a Bescanó, on va néixer el 1946. Ha estat regidor del consistori bescanoní durant 18 anys, de 1980 a 1998, i ha format o forma part d'entitats del poble com l'Alba Bescanonina, l'Associació de Pares d'Alumnes, l'Associació Sardanista Avi Guillem i l'Associació Alba Ter. Ha participat activament en l'organització de les Festes de Sant Jordi, la Cavalcada de Reis i el Pessebre Vivent; ha estat impulsor de la Ruta del Carrilet i és col·laborador del Grup Boletaire Bescanoní i de "La Pilastra". ■

D'esquerra a dreta, la regidora de Cultura Mei Ferrer, Dolors Moreno, Andreu Batallé, Dolors Torra i l'alcalde Xavier Soy.

Informatització de la Biblioteca Municipal

La Biblioteca Municipal de Bescanó compta des de fa uns mesos amb més ordinadors, que han estat adquirits per l'Ajuntament perquè els utilitzin els usuaris d'aquest equipament cultural del poble, des de la mainada, perquè es familiaritzi amb la informàtica, fins al jovent i la gent de més edat, que, entre moltes altres, tenen la possibilitat de connectar-se a internet, enviar e-mails,...

21 parelles han seguit els cursos de ball de saló de Bescanó i Montfullà

Els cursos de balls de saló que, impartits per la Nuri Palomeres, s'han dut a terme a Bescanó i Montfullà tots els dissabtes des del 20 de gener i fins al 31 de maig del 2001, han estat seguits per 9 i 12 parelles, respectivament. A les imatges, les parelles que han fet el curs de perfeccionament al Local de Sant Llorenç de Bescanó en plena sessió de ball i la foto del grup. ■

Èxit de participació en les sessions de gimnàstica de manteniment a Bescanó

Dos grups, un de persones d'entre 18 i 55 anys i l'altre de gent més gran d'aquesta última edat, segueixen les sessions de gimnàstica de manteniment que la monitora Beatriu Cuenca porta a terme al pavelló des de mitjans de setembre del 2000. A les imatges, els integrants del grup de 18 a 55 anys seguint els moviments de la monitora i la foto del grup dels majors de 55 anys. ■

Bescanó, Vila en Flor del Gironès

A la imatge, la placa que acredita que Bescanó va obtenir el títol "Vila en Flor del Gironès" en superar la fase comarcal del concurs "Catalunya Vila en Flor 1999-2000", organitzat pel Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya i l'Associació Amics dels Jardins per fomentar la sensibilitat respecte a l'entorn dels nuclis rurals, afavorir el desenvolupament rural i elevar el nivell de vida dels seus habitants. ■

La nova imatge de la plaça del Mil·lenari de Bescanó

La obres de reordenació que s'han dut a terme recentment a la plaça del Mil·lenari, que entre d'altres actuacions han comportat la plantació d'arbres, han permès no només modernitzar la imatge d'aquesta plaça creada a la dècada dels 60, sinó adaptar-la a les necessitats dels veïns de la zona i molts especialment dels més menuts. ■

El mercat setmanal de Bescanó

Les parades del mercat setmanal de Bescanó que cada dimarts s'instal·len a un costat de la plaça de les Nacions. ■

Beat Jaume Buch i Canals, fill de Bescanó

Naixement

Nascut a Bescanó (el Gironès) el dia 9 d'abril de 1889 i batejat a la parròquia de Sant Llorenç dos dies després, com era costum. El seu pare, Vicenç Buch, era fill de Constantins i la seva mare, Mercè Canals, era filla de Bescanó. L'avi patern, Isidre Buch, era de Constantins i l'àvia paterna, Maria Roca, de les Serres. Els avis materns, Josep Canals i Francesca Talleda, eren tots dos de Bescanó. Actuava de secretari del registre civil el Sr. Llorenç Aubert i com a testimonis van declarar els Srs. Josep Ventura i Pere Garriga, tots dos de Bescanó. Té parents directes a Bescanó.

Salessià

Als catorze anys els seus pares el van ingressar a la Granja Col·legi que els Pares Salesians tenien a Girona. L'any 1908 va ingressar com a novici a Sarrià fent els seus vots triennals el 5 de setembre de 1909.

Va estar destinat a Campello un any i tot seguit a València fins al 1914, i va fer vots per sempre a Sarrià el 5 de setembre de 1912. La seva gran il·lusió era poder rebre les ordres sacerdotals, segons el P. José Puerta de qui era company d'estudis i que el recorda com a bondadós i pietós (cf Summ., oc.26 p11).

De València va ser destinat a Alacant, on el 1931 va patir les conseqüències de l'incendi que escamots incontrolats de la població van provocar en el col·legi dels Pares Salesians d'Alacant. Va estar dos anys a la residència salesiana del Tibidabo i el 1933 va anar a València, on va residir fins que es va produir la seva mort.

Trets importants de la seva personalitat

Segons diferents testimonis que s'han presentat en el procés de beatificació del Servent de Déu Jaume Buch i Canals, es pot deduir que era una persona estimada per tots aquells que el varen tractar. A Alacant va ser recordat molt de temps pels antics alumnes i estimat pels nens de l'oratori. Ja hem vist com un company seu el tenia per bondadós i pietós.

Va ser un gran impulsor de la devoció a Maria Auxiliadora, coneguda i estimada en aquestes terres del Gironès. Els Srs. Morido, Celdrán i Mestre, testimonis en el procés de beatificació, el qualifiquen, a més de pietós, com a sacrificat, sempre disposat a fer un favor i a treballar en qualsevol feina pel bé dels altres.

Durant l'incendi del Col·legi dels Salesians a Alacant va destacar pel seu valor a salvar i evitar la profanació de l'Eucaristia i en va sortir amb ferides al cap. Va estar uns dies detingut a la presó i els va passar en santa paciència i conformitat amb la voluntat de Déu.

Mártires salesianos

VALENCIA-BARCELONA (1936-1938)

La seva mort

Estava destinat a València al sobrevenir la guerra civil espanyola el 1936 i el dia 18 de juliol d'aquell mateix any va ser empresonat a la Model de València on, juntament amb altres, hi va romandre uns dies (fins al 29 de juliol del 36). Amb el P. Feliciano Unzu van intentar buscar un lloc per refugiar-se i no el varen trobar per la por de la gent i pel perill que comportava tenir un clergue a casa. Finalment, els van acollir en una clínica d'un alumne.

El dia 30 de juliol va sortir per buscar menjar i inten-

Número 7
Jaime Buch
y Canals
Seuano.

En Seuano
à las once de la mañana del día diez
de Abril de mil ochocientos ochenta
ante D. Guido Ullena Juez municipal, y
D. Américo Rubert Secretario,
compareció D. Vicente Buch natural de Constantines
término municipal de *San Jago* provincia de
Gerona
domiciliado en *el mismo* calle
número *...* cuarto *...* presentando con
objeto de que se le inscriba en el registro civil, un *hijo*
y al efecto como *del mismo* declaró:
Que dicho *hijo* nació en *casa del declarante*
à las *tres*
de la tarde del día *de ayer*
Que es hijo *legitimo de los conyugados*
de su mujer D.ª Mercedes Canals natural
de Seuano término municipal de *Seuano*
provincia de *Gerona* de edad *mayor*
dedicada à las ocupaciones de su sexo y domiciliada *en el de su*
marido
Que es nieto por linea paterna de D. Guido Buch
natural de *Constantines*
y de D.ª Maria Rosa natural de *Las Terras* tér-
mino municipal de *...* provincia
de *...*
por la linea materna de D. Jose Canals
natural de *...*
esta provincia de *Gerona*; y
domiciliado en *...* de D.ª *Francisca Ballo*
de natural de *esta* término municipal de
... provincia de *Gerona*
dedicada à las ocupaciones de su sexo

tar canviar la documentació del P. Feliciano, que era ordenat sacerdot, i no va tornar més. Va ser arrestat i segrestat solament perquè portava una documentació, una cèdula personal, d'un sacerdot. El varen matar per la seva suposada condició de capellà i per la pròpia de salessià, sense cap mena de judici i sense defensa possible, el dia 31 de juliol de 1936.

Va ser enterrat en el cementiri de València amb el nom i les dades del P. Feliciano Unzu Irisarri. No es va descobrir la realitat de la seva mort fins l'any 1940.

Els miracles i el perquè de la seva beatificació

El nou beat Jaume Buch i Canals era un home bo, senzill i semblant a molts bescanonins, en especial del seu temps. Era molt ordenat per a les coses però en el seu vestir potser era desordenat en la forma de portar els pantalons un pèl mal forjats.

Per ara, ningú no ha declarat fets miraculosos que es puguin atribuir al Beat Buch. El Servent de Déu ha estat invocat per familiars i coneguts. Cap de les gràcies

obtingudes té característiques miraculoses.

Fa anys, a València, va començar la causa de beatificació de Jaume Buch i en l'inici del procés va ser declarat venerable o Servent de Déu. La seva causa de beatificació va culminar el dia 11 de març del 2001 a Roma amb la declaració de Beat feta pel Papa Joan Pau II. Amb aquesta declaració es tanca el procés de beatificació però es podria iniciar el de la canonització, que acabaria amb la declaració de Sant.

El que va fer el Sant Pare el dia 11 de març d'enguany va ser declarar que el Beat Jaume Buch i Canals va donar testimoni de Déu tot morint per la seva suposada condició de sacerdot i per la de salessià. Que intercedeixi davant Déu pel seu poble de Bescanó.

El seu procés de beatificació es fa juntament amb altres 32 salessians que són beatificats amb 200 persones més, principalment de la diòcesi de València. Ha estat, doncs, l'Arxidiòcesi de València la que ha portat endavant aquest procés de 233 nous beats. D'aquests, hi ha cinc salessians més que són nascuts a Catalunya. ■

Lluís Comamala

Les centrals modernistes del comte de Berenguer a Vilanna i Bescanó

Aquests dos edificis modernistes són el centre d'interès de l'estudi presentat per Lluís Solé i Perich dins les V Jornades d'Arqueologia Industrial de Catalunya.

L'estudi mostra el procés d'electrificació iniciat en aquest tram del Ter durant el primer quart del segle XX, a partir dels drets d'aigua dels molins. Presenta les singularitats arquitectòniques de les centrals. Aporta un recull de dades tècniques sobre el potencial de generació d'electricitat a la zona. Reprodueix algunes pàgines de l'autobiografia Girona i Jo, del literat gironí Miquel de Palol, en les quals es transporta el lector a cal Comte i a la societat que va posar en marxa aquests ginys elèctrics i va encendre la primera bombeta a Bescanó. ■

Bescanó

Monstres modernistes de la central del comte de Berenguer

Lluís Solé i Perich al Museu de la Tècnica de Manresa, explicant les centrals modernistes de Vilanna i Bescanó.

El pou del glaç de Vilanna

El pou del glaç de Vilanna va ser divulgat per Lluís Solé i Perich en una comunicació dins el I Congrés d'Història de Girona.

El treball dona a conèixer la localització i les característiques constructives del pou de glaç de Vilanna. Presenta diverses hipòtesis sobre aquest pou que, per ara, no té història documentada. Intenta relacionar-lo amb la quinzena d'altres pous que, entre els segles XVII i XIX, subministraven la ciutat de Girona. Aporta noves informacions sobre pous dels municipis veïns de Bescanó o del pla de Girona i un estudi econòmic sobre els oficis i beneficis relacionats amb el glaç: preus, mesures, costums i usos comercials dins la ciutat de Girona i fora muralles. Recull nou vocabulari i tècniques locals usades en el procés d'empouar. Remarca la importància del glaç com a producte de primera necessitat i en compara els preus amb el cost de la vida a la parròquia rural d'Estanyol, al segle XVIII. Tot plegat amplia, complementa i ens acosta als processos de la indústria del glaç que, des de sempre, hem tingut tan a prop. Finalment, fa propostes d'actuació per a la preservació, condicionament i difusió d'aquest patrimoni arquitectònic i etnològic.

Està previst que ambdós treballs surtin publicats aquest any 2001 a Manresa i a Girona, dins les actes de les jornades i del congrés. ■

I Congrés d'Història de Girona. Lluís Solé i Perich presenta l'estudi sobre el pou del glaç de Vilanna.

Narcís Soler i Masferrer (dret a la foto), natural de Bescanó, presideix l'Institut d'Estudis Gironins.

Mn. Joaquim Lleal, un capellà lluitador i compromès

Mn. Joaquim Lleal i Plantés va néixer el 25 de maig de 1936 a Olives, un petit poblet del municipi de Vilademuls, al Pla de l'Estany, en el si d'una família nombrosa. És el més petit dels onze germans dels quals van tenir la seva mare i el seu pare, que va morir quan ell va néixer.

Abans d'entrar al Seminari de Girona l'any 1948, primer va anar a l'escola de Sant Esteve de Guialbes i després a la de Banyoles, on anaven els 7 o 8 germans que estudiaven aleshores.

"L'ambient de casa, la influència de la meua mare i la del capellà del poble,... tot plegat em va fer decidir a anar al Seminari, on es va anar definint la meua vocació, vaig anar veient que servia per ser capellà i que aquest era el meu camí", reflexiona Mn. Quim, que es va passar 11 anys al Seminari Girona, on va entrar després d'anar a la preceptoria de Banyoles (les preceptories eren centres que hi havia a algunes parròquies grans perquè els nois que tenien intenció d'entrar al Seminari poguessin preparar l'accés).

"L'últim any que vaig ser al Seminari vaig fer el curs per ser sotsdiaca, que és el pas previ i decidí per ser capellà, ja que el diaconat ja és dins l'ordre de la clerecia", relata Mn. Quim, que va ser ordenat capellà el 1959 pel bisbe Josep Cartanyà. "El Dr. Josep Cartanyà va ordenar 14 o 15 capellans en un acte que se celebrà a la Catedral de Girona per commemorar que feia 50 anys que era bisbe", assenyala.

El seu primer destí va ser la parròquia d'Arbúcies, on Mn. Josep Boix era el rector i ell va fer de vicari durant 3 anys, fins al 1962, quan va anar a la Casa-Missió de Banyoles per tenir-ho més fàcil per anar a Amèrica, que era el seu objectiu des que el Papa Joan XXIII va fer notar la necessitat d'una redistribució geogràfica dels sacerdots, ja que a Europa n'hi havia molts mentre que a Amèrica en faltaven. *"Com que el primer cop que vaig demanar al Bisbat de Girona per anar a Amèrica, el senyor bisbe no m'hi va deixar anar dient-me que havia d'atendre la parròquia d'Arbúcies, quan vaig tornar-ho a fer ja havia deixat la parròquia i era a la Casa-Missió de Banyoles"*, refereix Mn. Quim, que, tal com havia previst, va obtenir el permís perquè la seva marxa no suposava deixar cap lloc desproveït.

"Després de fer un mes i mig de preparació a Madrid, vaig tornar a Girona disposat a marxar, però aleshores va morir el bisbe Cartanyà i el buit que es va crear al Bisbat, on el Dr. Taberner era el vicari general, va frenar la partida", explica Mn. Quim, que destaca que al final va haver d'intervenir un cardenal des de Roma perquè l'any 1963 ell i el seu company, Mn. Carmelo González, poguessin anar a Amèrica.

Tot i que en principi pensava anar a Bolívia, va acabar fent-ho a Xile, que era el país on anaven la majoria de capellans catalans, travessant l'Atlàntic a bord del vaixell italià "Américo Vespuccio". *"Vam passar pel canal de Panamà i el viatge va durar 29 dies i va ser l'últim que va fer aquest vaixell, ja que després va anar al deguàs"*, relata Mn. Quim, que explica que *"vam signar un contracte pel qual ens comprometíem a estar cinc anys a Xile a canvi de què el Bisbat xilè pagués el bitllet d'anada i tornada"*.

Aquests cinc anys, de 1963 a 1968, va passar-los a la diòcesi i província de Valparaíso, que és la segona ciutat més important del país després de la capital, Santiago, i de les diferents parròquies de la diòcesi que va conèixer. Mn. Quim conserva un record especial de Viña del Mar. *"En aquest poble començava de zero amb la gent, però va ser una comunitat cristiana fabulosa. Totes les festes religioses es feien a base d'escenificacions que anaven a càrrec del jovent i tothom tenia moltes ganes de participar-hi"*.

Tot i que aquesta etapa no va acabar massa bé arran de l'actitud del bisbe d'allà, que quan Mn. Quim i Mn.

Carmelo van tornar a casa fins i tot va escriure al Bisbat de Girona demanant que no tornessin a Xile, ambdós van signar un segon contracte que els va permetre estar-hi 5 anys més, de 1968 a 1973, a la província d'Aconcagua, als Andes, formant un equip pastoral que tenia un altre membre, la xilena Cristina Correa.

El bisbe de la diòcesi, Enrique Albear, va nomenar Mn. Quim responsable per fer l'equip de tot el sector rural coincidint amb el moment en què Xile vivia la reforma agrària promoguda pel govern democràtic del president Eduardo Frei, que va permetre expropiar les terres als amos per donar-les als treballadors.

"Feia goig, la gent era feliç, tothom tenia la seva caseta de fusta i la seva terra per treballar, la maquinària era de la comunitat i cada dia, a les 8 del matí, es distribuïa la feina,... Era una experiència fantàstica, tant, que moltes vegades pensava que era massa bonica perquè durés, com malauradament va acabar passant amb el cop d'estat de Pinochet, ja que després de Frei va venir el president Salvador Allende, que encara va procurar més per la gent del camp i els obrers, per exemple, deixant 100 vessanes a cada família per treballar", comenta Mn. Quim, que recorda que l'aleshores secretari d'Estat nord-americà Henry Kissinger va dir que *"amb 11 milions de dòlars Xile cau"* i que, a partir d'aquell moment, a tot el país van escassejar els productes de primera necessitat com a estratègia per provocar el malestar de la població amb el govern democràtic.

La campanya orquestrada per la dreta i la milícia xilena, amb el suport i l'assessorament dels Estats Units, per fer caure el govern democràtic va finalitzar amb el cop d'estat del general Augusto Pinochet *"que només 24 hores abans havia jurat fidelitat a Allende com a cap de l'estat"*.

Mn. Carmelo va ser l'únic membre de l'equip pastoral que no va patir les conseqüències del cop, ja que *"per sort estava de vacances a Espanya, però jo i la Cristina vam ser detinguts i vam anar a la presó"*, refereix Mn. Quim, que va ser acusat de tenir armes, de ser un líder camperol i d'haver fet sermons d'ideologia marxista, unes acusacions que qualifica de falses, excepte en el cas del liderat, ja que reconeix que com a capellà sí que jugava aquest paper dins la seva comunitat.

Mn. Quim, que explica que el cop d'estat i la posterior etapa de terror van causar aproximadament un milió de morts, va viure moments en què fins i tot s'havia fet la idea de morir, ja que de la presó de los Andes van traslladar-lo a la capital de la província, Santa Fe, on va ser a punt de pujar en un dels vaixells que anaven a Valparaíso i que quan eren al mig del mar hi deixaven els detinguts perquè s'ofeguessin. Finalment, però, el governador militar va ordenar que Mn. Quim sortís de la presó perquè el bisbe Enrique Albear va intercedir per ell.

"Des d'aleshores vaig viure custodiat per guàrdies

Mn. Quim Lleal celebrant missa a l'Església de l'Assumpta.

fins que, en acabar el contracte de 5 anys, vaig agafar l'avió per tornar a Espanya", assenyalava Mn. Quim, que recorda que *"el camí d'Aconcagua a l'aeroport era ple de tanquetes i a l'aeroport hi havia agents de la CIA que es van tirar a sobre del cònsol espanyol, que ens acompanyava, perquè portava unes claus que van fer xiular el detector de metalls"*.

L'experiència viscuda a Xile no va impedir que Mn. Quim tornés una tercera vegada a Amèrica del Sud, en aquesta ocasió a Argentina, on va estar-hi de 1973 a 1978, sense acabar de complir íntegrament els cinc anys del contracte perquè va tenir la mala sort de viure un altre cop d'estat, el protagonitzat pels militars argentins Videla i Viola.

Tot i el cop d'estat, Mn. Quim i Mn. Carmelo van seguir a Argentina fins que el bisbe que els hi havia fet anar es va morir i va ser substituït per un altre de promilitar que els va dir que no podrien predicar més. *"Si no podíem predicar, no fèiem res allà, de manera que*

vam tornar quan faltava mig any per acabar-se el contracte i feia poc temps que havíem rebut una carta en la qual el bisbe de Girona Mn. Jaume Camprodon ens deia que tornéssim”, explica Mn. Quim.

Abans de fer-se càrrec de les parròquies de Bescanó i Estanyol l'any 1991, Mn. Quim va passar deu anys, de 1980 a 1990, fent de rector de la parròquia dels Pins de Blanes “on vaig tenir una experiència molt bona, ja que els meus antecessors ja havien fet una feina molt bonica a nivell de catequesi, consell pastoral i joventut, especialment amb la Casa de colònies de Santa Ceclina”.

Pel que fa a la parròquia de Bescanó, Mn. Quim diu que “és una parròquia tranquil·la, cosa que a mi ja em va bé perquè estic a punt de fer 65 anys i no tinc la vitalitat que tenia abans, en la qual molts feligresos són jubilats i la resta matrimonis joves”.

El fet que el jovent del poble no vagi a missa no preocupa a Mn. Quim perquè considera que n'hi ha molt que fa una feina molt maca participant en entitats, organitzant festes,... “La parròquia és el motor perquè la gent vagi al lloc que li correspon per desenvolupar la seva fe cristiana”, assegura Mn. Quim, que diu que l'activitat que el realitza més actualment és la catequesi als pares de la mainada que ha de fer la Comunió “perquè parlo amb adults que m'obren els ulls”.

Finalment, i referint-se als problemes que la manca de vocacions provoquen actualment a l'Església, Mn. Quim, que pertany al fòrum Joan Alsina, es mostra totalment a favor que els laics facin cada dia més celebracions i que els capellans casats puguin donar els sagraments. ■

R. Ponsatí

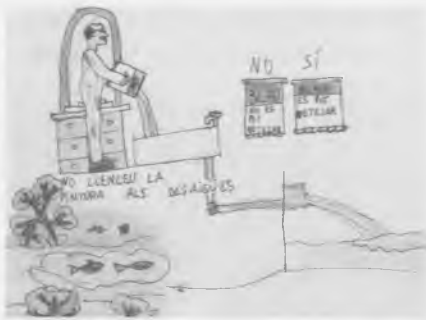
Mn. Quim Lleal en una sortida al camp quan era a Xile.

Mn. Quim Lleal, a la dreta de la imatge, amb el grup de col·laboradores que tenia a Xile.

L'ecologia de cada dia

Aquesta vegada hem preparat 3 consells dedicats a coses senzilles que podem fer i que no costen gaire. Tan sols demanen una mica de cura i atenció en aquelles tasques que normalment ja fem. Les hem titulades: Pots de pintura, Pneumàtics i Màquines de rentar.

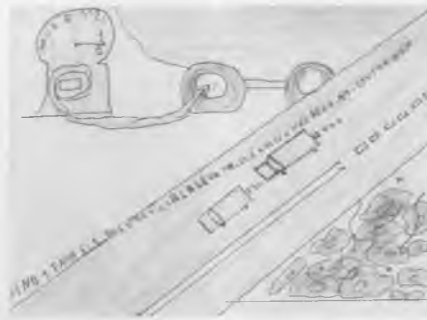
Pots de pintura

Quan pintem podem fer-ho amb pintures sintètiques que normalment no respecten l'entorn o bé utilitzar pintures ecològiques que ofereixen els mateixos resultats i alhora respecten la natura. De la mateixa manera que tot i que hi ha pintures que respecten el medi ambient, sempre és millor utilitzar aquelles que utilitzen l'aigua com a dissolvent.

Algunes pintures sintètiques es fan amb derivats del petroli i s'utilitzen metalls com a pigments (el cadmi i el diòxid de titani). Aquestes pintures són tòxiques a la vegada que molt contaminants.

Què podem fer?

- Utilitzar pintures a base de làtex i que utilitzin l'aigua com a dissolvent.
- Eliminar la pintura sobrant deixant que s'evapori a l'aire lliure i llençar els residus sòlids a les escombraries.
- Pensar si més endavant podem utilitzar les restes de pintura per pintar alguna altra cosa.
- Netejar els pinzells de manera segura. No llençar les restes de pintura al terra i procurar que l'aigua de rentar els pinzells vagi als col·lectors que la portaran a les estacions depuradores.

Pneumàtics

Els pneumàtics dels cotxes tenen un gran impacte ambiental. Si els mantenim en bon estat, estalviem energia, evitem la contaminació i reduïm els problemes que es generen quan els llençem. Pensa que per fabricar una roda de camió es necessita mig barril de petroli.

D'altra banda, portar els pneumàtics amb la pressió adequada n'allarga la vida i estalvia combustible que es nota a la butxaca. Pensa que si no portes la pressió adequada pots arribar a malgastiar el 5% de la benzina, ja que augmenta la superfície de contacte amb el terra i per tant la resistència de rodament.

Què podem fer?

- Utilitzar pneumàtics radials i amb anella d'acer a la coberta.
- Quan hàgim de canviar els pneumàtics, comprar-ne dels que estalvien energia, ja que, tot i que potser són més cars a l'hora de comprar-los, a la llarga resulten més rendibles.
- Comprovar que els nostres pneumàtics estiguin ben inflats i equilibrats.
- Canviar tots els pneumàtics a l'hora, quan veiem que comencen a gastar-se, abans que el dibuix arribi a 1,6 mm. de profunditat.
- Donar suport a les iniciatives que proposen el reciclatge dels pneumàtics vells.

Màquina de rentar

La màquina de rentar ens pot ajudar força a estalviar energia i a contaminar menys si portem a terme unes petites mesures que no costen gaire i ens poden ajudar a estalviar diners.

Què podem fer?

- Omplir la rentadora amb tota la seva capacitat. Normalment a les rentadores hi caben 5 kg de roba. Ara ja n'hi ha algunes que tenen una capacitat de 6 kg, amb la qual cosa s'estalvia energia, aigua... Pensa que una rentadora utilitza entre 120 i 220 litres d'aigua en cada cycle de rentat.
- Rentar amb aigua freda o bé amb aigua tèbia. Pensa que el 90% d'energia es gasta en escalfar l'aigua. Rentar amb aigua freda o a la temperatura ambient (menys de 30°) dóna els mateixos resultats que rentar i esbandir amb aigua calenta. El fet d'esbandir no afecta a la netedat de la roba.
- Utilitzar la dosis de detergent adequada tot seguint els consells del fabricant del detergent. No per posar-hi més detergent quedarà més neta la roba.
- Actualment ja hi ha rentadores que estalvien energia. Pensem-hi quan la nostra rentadora s'hagi de canviar. Les qualificades A són les que estalvien més energia.

El Nadal a l'escola

Per a tots els nens i nenes de l'escola hi ha uns signes evidents que ens fan pensar que el Nadal s'acosta: quan comença el mes de desembre veiem com el Sr. Ramon comença a muntar el decorat del teatre i els grans comencen a fer les figures del pessebre. Per muntar el decorat no li fan falta mai ajudants, ans al contrari, tothom vol pintar! No passa massa sovint que ens donin un pinzell gran i un pot de pintura i puguem estar una estona divertida remenant pintura. Sort que se'n va amb aigua, que si no fos així, segurament les mares no estarien gaire contentes. La veritat es que sempre queda un decorat que fa força patxoca. Tant li fa que sigui un castell, una casa de pagès o bé un poble, sempre ens agrada.

I, és clar, el decorat serveix per al Festival de Nadal, un Festival que ja fa més de 25 anys que se celebra. Els pares dels que ara hi surten recorden que ja hi participaven ells, i els agrada.

Un cop s'acaba el Festival, comença el pessebre, com és tradició, i aquest any hem volgut fer un pessebre ben original que fugís dels pessebres de molsa i de suro que sempre fèiem.

A la Srta. Pietat i al Sr. Ramon se'ls va ocórrer que podíem fer un pessebre que representés un poble mexicà, amb les cases i tot, i l'església, i el castell i la cova...

També van pensar que, per ser més original, les figures també serien mexicans i així va ser. Ja teniu a tots els nens i nenes de 5è fent personatges amb barret i ponxo, ...i reis, ...i xais, ...i el caganer, i...els pescadors.

Com podeu veure ens va quedar un pessebre que va ser molt admirat per tots.

I després de fer el pessebre comencem a pensar en el "tió". Uns dies abans veiem que les "senyos" dels petits porten el "tió" a la classe i el tapen amb una manta. Els més petits de tots no sabem gaire de què va la cosa però ens comencen a explicar que si li donem menjar i ell té gana i s'ho menja tot, ens cagarà moltes coses, i així ho fem. Cada dia ens preocupem de donar-li coses: pomes, patates, taronges i ell vinga menjar, fins que arriba el gran dia: el dia 22.

I aquell dia tot són nervis perquè tot i que els més grans diuen coses, als més petits ens fa il·lusió veure que passa i tots ens posem a picar amb ganes, tot esperant què en sortirà i ja podeu veure a la foto la cara de contents que fem.

Els més grans també fan cagar el "tió", però com que ells són grans, ho fan d'una manera diferent, ells s'intercanvien postals fetes per ells mateixos. Hi posen una endevinalla i, com que també són petits encara que no ho vulguin reconèixer, també hi posen una "xuxe" i cadascú ha de saber qui és la persona que l'ha fet. També s'ho passen molt bé i es diverteixen, que d'això es tracta.

I després què?...

Després coca i xocolata, que com sempre ens va fer la Sra. Isabel de la cuina. La coca no ens la va fer ella, la coca era de Can Rafel, que també la fa bona.

I, com diuen els avis, un any més i fins l'any que ve. A veure quin pessebre ens tocarà fer. ■

El tresor amagat

El capità Garfi i els seus tripulants naveguen a bord d'un galió. Un dia de tempesta els pirates van naufragar i van anar a parar a una illa deserta.

Els pirates van fer una cabana amb troncs. Al matí, quan es van despertar van anar amb la seva espasa a mirar si hi havia algun habitant a l'illa i no en van trobar cap. L'endemà van trobar un tresor. Van fer una barca i van arribar al seu galió. ■

Els alumnes de 3r nivell estudiem el nostre poble i, per això, hem volgut fer una visita a l'Ajuntament. Ens va rebre el Sr. Alcalde i ens va ensenyar l'edifici, els despatxos i ens va explicar què s'hi feia a l'Ajuntament, per què servia l'Ajuntament i quines eren les tasques que feien els regidors. Finalment li vam fer aquesta entrevista.

Entrevista al Sr. Alcalde

- 1.- Quina és la seva feina com a alcalde?
Treballar perquè el poble funcioni.
- 2.- Quina és la feina que li agrada més?
Fer coses per al poble, que siguin boniques i que la gent no les hagi de pagar.
- 3.- I la que li agrada menys?
Quan hi ha nens o adults que no respecten les coses i els ho has de fer saber. Prendre decisions que poden afectar persones determinades.
- 4.- És difícil fer d'alcalde?
Els primers anys sí, perquè és una cosa nova. Fins al cap de dos anys no es té prou experiència. Després de tretze anys i mig, és més fàcil.
- 5.- De petit ja volia ser alcalde?
De petit volia ser cantant. M'agradava la política, però no pensava a ser alcalde.
- 6.- L'ajuden els regidors?
Sí, molt. Ells són qui es cuiden d'unes àrees determinades: cultura, urbanisme, joventut...
- 7.- Quan se celebren els plens?
*Se celebren cada dos mesos. Si surten coses urgents, se'n fan altres. Hi assisteixen l'alcalde, els regidors i el secretari, que és qui vigila que els acords que es prenen siguin legals.
*Cada setmana, els dilluns, es reuneixen per parlar de les coses de cada dia.**
- 8.- El molesta que critiquin les seves decisions?
No m'agrada, però és normal que hi sigui. Si la crítica és constructiva, és bona, perquè s'ha d'avisar quan una cosa es fa malament.
- 9.- Algun dia faran un institut a Bescanó?
Depèn del nombre de nens que hi hagi. De moment no és necessari.
- 10.- Es podria solucionar que les motos no corre-guessin tant per dins el poble?
Ja m'agradaria. Demanarem ajuda als Mossos d'Esquadra. ■

Entrada de la mainada a l'escola

Professors del CEIP Dr. Sobrequés de Bescanó pendents de l'entrada dels alumnes al centre, una imatge que podria correspondre a qualsevol dia del curs escolar, ja que es repeteix diàriament, però el vestuari dels protagonistes ens indica que correspon a l'hivern que acabem de deixar enrere. ■

Aquest itinerari es pot complementar amb el núm. 1, donant-nos a conèixer una part més de Vilanna. Tanmateix, és un recorregut agradable, sobretot a la primavera (perquè és molt assolellat, ple de camps i marges florits).

Itinerari núm. 4

Església de Sant Mateu de Vilanna, Creu dels Carlits, Camí ral, Ca l'Amat Gros, Can Vilallonga, Can Soleric, Can Peraire i Barri de les antigues escoles de Vilanna.

Temps aproximat del recorregut: 1 hora.

Comencem l'itinerari davant l'Església de Sant Mateu de Vilanna, citada per primera vegada l'any 899. L'edifici actual és del 1596 i ha estat recentment restaurat pel Bisbat i amb la col·laboració de l'Ajuntament de Bescanó.

Amb l'Església a l'esquena i per l'esquerre, ens dirigim a la Creu de Vilanna o Creu dels Carlins -ja esmentada a l'itinerari núm. 1-. Una vegada arribats a l'encreuament de la Creu, deixem l'asfalt i tombem cap a l'esquerre per l'antic camí Ral (antigament camí Real), camí que pot estar enfangat en alguns trams (20 minuts).

Plaça dels Suro.

En l'anterior itinerari núm. 1, en aquest punt baixàvem cap a la dreta per anar a buscar el camí de Can Rivera. En aquesta ocasió, seguim la ruta pujant cap a

l'esquerre, per arribar tot seguit a Ca l'Amat Gros. En aquesta masia es troba adossada a la façana la capella de Sant Martí de Vilanna. Capella d'origen preromànic (S.X) propietat de la família.

Seguim el mateix camí i sortint de Ca l'Amat Gros, a la nostra dreta, enmig d'un camp, trobem un molí de vent, que servia per subministrar aigua a la casa -actualment està en desús- (9 minuts).

Can Vilallonga

Continuem per la mateixa carretera i arribem a Can Vilallonga. Aquesta masia es troba en un lamentable estat de degradació malgrat conservar la façana amb un magnífic portal dovellat. Darrere la casa podem veure-hi un bosc d'alzines, alguna de les quals, de gran dimensió. Deixem Can Vilallonga i continuant per la mateixa carretera trobem a la dreta un bosquet de pins. Una vegada

Església de Sant Mateu de Vilanna.
Molí de Ca l'Amat Gros amb Sant Roc de la Barroca al fons.
Capella de Sant Martí de Vilanna, que està adossada a Ca
l'Amat Gros.
Can Vilallonga.
Can Peraire.

passat el bosquet seguim el curs de la carretera, deixant el trencant de la dreta, ja que ens portaria a Can Tarrés. Per la carretera principal, passant per davant de Ca l'Amat Petit, arribem a un encreuament (en cas de continuar recte ens portaria a Can Soleric, important masia de pagès situada sobre un turó) (10-minuts).

Can Peraire

Tombant a l'esquerra de l'encreuament, baixem fins al torrent de Can Rerablanca per remuntar una considerable pujada que ens portarà a Can Peraire.

Des d'aquesta casa es pot accedir a un bosc de suros, algun dels quals tenen una mida considerable. Donat que es troben enmig dels bosc és difícil poder-ne gaudir, en cas d'estar interessats a veure'ls, us aconsellem preguntar-ho a l'amable propietari de Can Peraire i d'aquest bosc, ja que de ben segur no tindrà inconvenient en dirigi-vos-hi (6 minuts).

Barri de les antigues escoles

Deixant el trencant de la dreta del camí, que ens por-

taria a Cal Torroné, agafem una pujada que ens permetrà gaudir, des de dalt, d'una magnífica vista dels cingles del Far, la Salut, Rocacorba i Sant Roc de la Barroca. Continuem fins trobar Can Rerablanca i passem la casa per arribar a l'antic Barri de Vilanna. En arribar a Can Serinyà, on la carretera ja es troba asfaltada, entrem dins l'antic Barri de Vilanna. Seguim la carretera cap a l'esquerra, ja que si agaféssim la de la dreta ens portaria a Can Call, Can Gundef i ja més amunt a Cal Teixidor i a Cal Bonic. Continuem per davant de Can Solé, les antigues escoles de Vilanna, i de passada a l'esquerre veiem Els Bancals (que havia estat una casa de colònies) (10 minuts).

La Creu dels Carlins

Deixant enrere els Bancals, anem a trobar de nou la Creu de Vilanna. Tot baixant gaudim d'una extraordinària vista: en primer terme l'Església de Vilanna, el seu bonic entorn, i al fons Sant Grau. De la Creu, trencant a l'esquerre, retornem al punt de partida (5 minuts). ■

Andreu Batallé i Soms

El racó dels nostres poetes

En Josep Serra i Font va néixer a les Planes d'Hostoles i per raons de feina ha viscut a Barcelona i ara pot compartir part del seu temps amb nosaltres a Can Paraire de Vilanna.

És amant de la seva terra i de la poesia i una de les característiques de les quals se sent més afalagat és que el considerin un poeta enamorat de Catalunya i de les comarques dels seus orígens. Té publicades diferents poesies i li agradaria poder parlar de poesia amb d'altres poetes de les nostres contrades.

Com a poeta li plau que se'l conegui amb el nom d'en Pep de Can Paraire. En Pep és un poeta autodidacte i que fa servir diferents estils de poesia, especialment lliure. Tot i això, en té de clàssiques i és un enamorat de quasi tots els poetes catalans: Verdaguer, Salvat Papasseit, Maragall, Carner...

Guarnint silencis

*En un quiet estanc racó de la memòria
hi tinc tancat amb pany i clau un vell caixó,
guardo els anhels d'un ja passat migdia
polsinosos de cabell albenc de tardor.*

*Ara que visc de prop un perfumat crepuscle
que el temps em porta orejat dels sembrats,
veig els esforços i els treballs d'un bon mestre
fornint antics sentiments i amors colrats.*

*És el moment de viure subtils remoreigs
d'antics naufragis i arribades a ports
per fruit de l'obra feta amb l'ormeig,
que condueix a horitzons i mars mai morts.*

*Ara ja sé que el que ens cal és guarnir silencis
amb pluges fresques que floreixen cors i ments
puix que visc de prop la nit i el seu encís
que ens porten tebis vents, fills de firmaments.*

*Mentre, llisquen les hores i el breu moment
que s'estimben al cingle rocós del present.*

Pep Paraire

Comentari

El poema té cinc estrofes de versos de 12 síl·labes i quatre versos cadascuna, menys la cinquena, que en té dos. En general no fa servir sinalefes. Les rimes són diferents i consonants, menys en la segona i quarta estrofa. El poema és entenedor i usa un vocabulari propi del llenguatge literari.

El poeta recorda el pas del temps, amb referències a la seva infantesa i joventut i que tenen per escenari la bella terra d'on procedeix (camps sembrats i cingle rocós).

Ara, a la tardor de la vida (cabell albenc, perfumat crepuscle...), que no a l'hivern, el poeta assumeix que els anhels, els sentiments, els amors de més enllà, han passat a constituir la seva personalitat actual que el condueix "a horitzons i mars mai morts". ■

Lluís Comamala

El racó de la llengua

"Plantes de la passió"

Ara que s'acosta la Setmana Santa és un bon moment per deixar-nos conduir a través de les Sagrades escriptures i de reviuire les "olors" que acompanyaren els relats de la passió i resurrecció de Jesús.

Hi ha molts noms populars de plantes que la gent del camp han relacionat amb el relat dels fets ocorreguts a Jesús de Natzaret des de la seva entrada a la ciutat santa de Jerusalem fins a la seva ascensió al cel.

Per exemple, *Datura fastuosa* és coneguda a Mallorca com la túnica de Crist. *Cirsium acarna*, també conegut com a card de sang o herba espitllera, és anomenat associatrist. *Trifolium estellarum*, el trèvol estrellat o herba de capsigrany, és conegut com a corona de Crist. *Opinoglossum vulgatum* és la llança de Crist o també la llengua de serp, i *Muscari racemosum* són els claus de nostre Senyor.

La natura és, doncs, una font inesgotable per a sadollar la cultura popular i tradicional, que ha identificat molts trets del misteri que cada any, en una època que coincideix amb l'inici de la primavera, especialment adient per elevar l'esperit al cel, es repeteix.

Fins i tot els noms tècnics de les plantes han servit d'inspiració als poetes per cantar la passió i resurrecció de Crist. Verdaguer, en el seu llibre "Flors del Calvari" (1896), divideix el llibre en tres parts: el primer aplec, de seixanta-tres poesies, l'anomena "Crucíferes", família botànica de plantes que tenen flors amb quatre pètals i quatre sèpals disposats en forma de creu; el nom va a la mida dels desigs del poeta.

L'entrada a Jerusalem, segons els evangelistes Mateu i Marc, era un esdeveniment messiànic de primer ordre. Ens diuen que, a Jerusalem, aquells dies hi havia gent de tot el país i els israelites encatifaven el camí de Jesús amb branques d'arbre. Joan (Jn 12, 12-13) diu que la gentada agafà palmes i sortiren a rebre'l amb crits de joia. El ram de palmera és símbol de la joia triomfal; les branques d'arbres que en aquell temps podien abundar a Jerusalem eren l'olivera, la figuera i el sicòmor.

Al simbolisme d'abans cal afegir-hi el d'avui: és del tot adient el llorer, *Laurus nobilis*, que, juntament amb la palma, és la branca per excel·lència que s'usa al nostre Diumenge de Rams. Arbre o arbust mediterrani que també es troba a Palestina, té la fulla allargada, coriàcea, elegant i bonica. És apreciat per la seva essència, per les flors i pel seu valor com a condiment. Però cap atribut no li escau tant com el de signe dels vencedors.

En el mercat de Rams se'ns convida cada any a proveir-nos d'aquestes branques: la palma, el triomf; el llorer, la prosperitat, la victòria; l'olivera, la pau, la fecunditat; el romaní, la lloança, flaire agradable a Déu. Tots els arbres del bosc aplaudeixen la "primavera" i la Primavera celestial. ■

Dolors Vilamitjana i Carandell

Entreteniments

Busca en aquesta sopa de lletres els noms d'onze pobles per on passa el carril-bici de Girona a Olot.

SOLUCIO: AMER, ANGLES, RESCANO, BONMATI, GIRONA, LA CELLERA, LES PLANES, OLOT, SALT, SANT ESTEVE, SANT FELIU.

El problema dels rellotges de sorra

En Robert vol bullir un ou durant 10 minuts, però només té dos rellotges de sorra: un que mesura 4 minuts i l'altre que mesura 7 minuts.

Com ho podrà fer per comptar el temps exacte?

SOLUCIO:
 EN ROBERT POSARÀ EN MARXA ELS 2 RELLOTGES A L'HORA, EL DE 4 MINUTS I EL DE 7 MINUTS. QUAN EL PRIMER RELLOTGE MESURI ELS PRIMERS 4 MINUTS COMENÇARÀ A FER BULLIR L'OU. COMPTARÀ EL TEMPS RESTANT AMB LA SORRA QUE QUEDA EN EL SEGON RELLOTGE (3 MINUTS). DESPRÉS HAURÀ DE TORNAR A POSAR EL RELLOTGE DE 7 MINUTS AL FINAL HAURÀ ACONSEGUIT FER BULLIR L'OU 10 MINUTS.

Joc secret

Posa el signe que correspongui en cada cas: <, >, =. Encercla la resposta correcta. Escriu la lletra del costat a l'última columna. Al final podràs llegir una paraula secreta. Si no et surt, torna a comprovar els resultats.

• De quin poble parlem?

3,14	☐	3,15	<	B	>	I	=	K	
8,95	☐	8,90	<	D	>	E	=	P	
8,70	☐	8,7	<	F	>	Q	=	S	
0,06	☐	0,07	<	C	>	G	=	L	
8,90	☐	8,87	<	H	>	A	=	U	
21,45	☐	21,54	<	N	>	J	=	M	
3,7500	☐	3,75	<	T	>	R	=	O	

• De quina comarca parlem?

0,06	☐	0,6	<	G	>	A	=	B	
84,03	☐	84,003	<	C	>	I	=	D	
23,0	☐	23	<	F	>	H	=	R	
45,25	☐	45,254	<	O	>	J	=	K	
123,21	☐	123,22	<	N	>	L	=	M	
45,25	☐	44,254	<	P	>	E	=	R	
123,43	☐	123,430	<	T	>	Q	=	S	

Busca en aquesta sopa de lletres els noms de sis pobles per on passa el carril-bici de Girona a Sant Feliu.

SOLUCIO: GIRONA, QUART, CASSÀ, LLAGOSTERA, SANTA CRISTINA, SANT FELIU.

AJUNTAMENT DE BESCANÓ